

Un număr vechiu 2 lei

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR: DIMITRIE ALEXANDRESCO

Decanul Facultății de Drept din Iași, fost Procuror-general la Înalta Curte de Casație

PRIM-REDACTOR: ION N. CESADESCU

REDACTOR-PROPRIETAR: I. S. CODREANU

ABONAMENTUL

Pe an, în România, cu Tabla, . . . 45 lei
 6 luni 20
 3 luni 10
 Străinătate: 50 lei pe an, 25 pe 6 luni

**Apare de două ori pe săptămână
 sub redacțiunea unui comitet**

Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția & Administrația

București, CALEA RAHOVEI

Lângă Palatul Justiției

TELEFON № 16/98**SUMAR**

— Chestiuni fiscale: Dreptul fiseului de a contesta în justiție prețul unui act de vânzare, de d-l Ștefan Bogdănescu;

JURISPRUDENȚA:

— Casație s. I: *Sevasta General Arion cu G. St. Spandoni*. (Despre embatic și constituirea lui.—Actul scris se cere nu ca o formalitate solemnă ci ca un mijloc de probațiune.—Embaticarul are dreptul a face schimbări și construcțiuni pentru punerea în valoare a terenului);

— Casație s. II: *Avocatul Stabului din jud. Tulcea cu Const. Nic. Pencilu dat judecății pentru delict silvic* (Dacă delictul silvic s'a petrecut sub imperiul vechiului cod silvic, rău Trib. anulează procesul verbal dressat de agentul silvic fără asistența a doi martori, de oarece sub acel cod flagrantele delictse se constatau conf. art. 36 fără asistența vre-unui martor);

— Casație s. III: *Niculăe Din seu cu Ministerul de Finanțe* (Drepturile la pensie nu se nase și nu se acordă decât din momentul cererii și în condițiunile legilor în vigoare la momentul cererii);

— Curtea apel Buc. s. I: *I. Georgescu cu Ministerul de Finanțe* (Un fost funcționar, care a fost și el reangajat în armată, are dreptul să unească timpul servit în armată cu cel din funcțiunile civile pentru a-i conta la regularea la pensiune);

— Judecătoria Ocol rural Berești-Covurlui: *Costache G. E. Fanuca cu Stana G. Fanuca* (Copilul născut în căsătorie, deși conceput mai înainte, naște sub protecțiunea regulei «pater is est», adică cu beneficiul legitimității);

Rezumatete Jurisprudenței Curții noastre de Casație

Casație s. I: No. 1: Vânzări între soți. — Cazurile când asemenea vânzări sunt permise.—Dreptul moștenitorilor rezervatari ai părților contractante de a ataca asemenea operațiune, când ascund beneficii indirecte.—Art. 1307 c. civ.; **No. 2: Filiațiune.** — Dovezirea ei.—Martori.—Cazurile când proba cu martori este admisă.—Necrearea unui act de stare civilă în registrele unei comuni.—Proba cu martori.—Admiterea ei numai când se va constata de judecători, că partea s'a născut în adevăr în acea comună.—Art. 33 c. civ.; **No. 3: Compunerea tribunalului.**—Concluziuni luate de magistratul stagiar al tribunalului, în locul magistratului stagiar al parchetului.—Dacă aceasta constituie o viciere a compunerii instanței.—Art. 51 l. de org. judecătorească.

Casație s. II: No. 1: Perimare.—Apel.—Cerere de conexare cu alt apel de la altă secție a Curții.—Trimiterea apelului la cealaltă secție spre a se pronunța asupra conexării.—Dacă constituie un act interruptiv de perimare, cât timp nu s'a pronunțat conexarea.—Soluție negativă; **No. 2: Executare.** — Prădarea silită mobilară sau imobiliară.—Procedură specială.—Somațiune.—Contestație din partea unui terțiu.—Admisibilitatea ei.—Art. 388 și 599 pr. civ.; **No. 3: Martori.**—Materie penală.—Persoane ce sunt în proces cu inculpatul.—Admisibilitatea lor ca martori.—**No. 4: Incheeri preparatorii.**—Materie penală.—Revenire asupra lor.—Ad-

misibilitate.—Art. 160 pr. civilă; **No. 5: Esorocherie.**—Mijlocitor pentru a obține pământuri în Dobrogea, sau a le redobândi în urma depesădării.—Delict prevăzut de art. 54 l. înstrăin. bunurilor în Dobrogea.—Elementele acestui delict.—Pedepsirea lui conform art. 384 c. penal.

Casație s. III: Met. le prețioase.—Comerciant.—Obligația sa de a aviza serviciul de control.—Dacă declarația de import poate înlocui îndeplinirea acestei obligații.—Art. 19 din l. controlului obiectelor de metale prețioase; **No. 2: Perceptor.**—Responsabilitate pentru delapidările săvârșite de agenții săi.—Măsura acestei răspunderi.—Art. 83 l. constat. și percep. contrib. directe; **No. 3: Taxe de înregistrare.**—Inzestrare.—Exigibilitatea taxei la moartea înzestrătorului.—Caracterul acestei taxe.—Art. 49 l. timbrului.

CHESTIUNI FISCALE**Dreptul fiseului de a contesta în justiție
Prețul unui act de vânzare**

Frauda, în materie fiscală, este o boală, de care cu greu vor putea fi vindecați contribuabilii.

De aceea și legiuitorul în tot'una și în toate țările a căutat să o prevină și a creat mijloace pentru a o combatute în mod eficace. Aceste mijloace ar trebui privite de toată lumea cu cea mai mare simpatie, căci ele au de scop de a asigura egalitatea înaintea impositului și de a suprima nedreapta imunitate, privilegiul imoral pe care foarte adesea și-l asigură frauda și reaua credință. Sunt oare privite la noi cu simpatie aceste mijloace? din nenorocire, nu; și dacă m'am hotărât să intervin, aceasta am făcut-o numai ca să arăt, că dacă legiuitorul nostru a avut prevederea să pună în lege mijloacele pentru înlăturarea fraudei, această prevedere este paralizată de lipsa de simpatie, ce li se arată de instanțele judecătorești, chemate a le face aplicațiunea.

Voi căuta să arăt, în ce mod fiseul este fraudat în dreptul său; cum legea noastră a prevăzut mijloacele de apărare și indicând motivele

invocate de justiție pentru înlăturarea lor, mă voi sili să le combat.

Art. 64. al. legii timbrului stabilește modul cum au să se perceapă taxele de înregistrare la diferitele acte supuse de lege la aceste taxe.

Între acestea aliniatul *b* prevede că, pentru vânzările de bună voie constatate prin act scris, de orice bunuri sau drepturi, taxele au să se calculeze după prețul cuprins în act iar în lipsă de act după valoarea dată de părți, iar al. *c* prevede de asemenea că, la donațiile între vii de bunuri mobiliare sau imobiliare taxele se vor calcula după valoarea sau estimăția ce părțile sunt datoare a declara prin act.

Băzându-te pe aceste dispozițiuni ale legii nimic mai ușor de cât să păgubești fiscalul. N'ai de cât să treci în act un preț mai mic sau o estimăție mai joasă și fiscalul a fost fraudat în drepturile sale. Dar se va zice că dacă este ușor să declari o valoare minimă la un act de donație, nu este tot așa de ușor să treci într'un act un preț mai mic și deci în ce privește taxele la vânzări, fiscalul nu poate fi păgubit pe o scară întinsă. La aceasta răspund că pentru cel de rea credință lucrul este tot așa de ușor și susținerea mea o voi sprijini pe exemple. Mi-e de ajuns să citez 2 cazuri: 1) Un părinte vinde fiului său 100 hectare pământ în județul Constanța cu preț total de lei 9000. Nouăzeci lei hectarul, cred că va recunoaște oricine împreună cu mine că nu poate fi un preț real; 2) Tot un părinte vinde fiilor și ficelor sale părți aproape egale din averea sa, părți a căror valoare trecea de 200,000 lei fiecare în parte, pe prețuri de câte 25,000 lei de fiecare copil.

Un judecător imparțial nu va putea să nu recunoască că la întocmirea acestor acte nu s'a avut în vedere decât frustrarea fiscalului, fie atunci la facerea actului de taxe de înreg. 3% datorite, fie, avându-se în vedere viitorul, în scop de a sustrage de la plata taxelor de succesiune o avere însemnată.

Cazurile semnalate sunt destul de concludente și dovedesc cu prisosință că fraudă e posibilă și ea e chiar frecventă. În acest caz era posibil ca legiuitorul să nu fi prevăzut mijloacele de a o înlătura? Nu era posibil. Și cum fiscalul poate fi fraudat prin 2 mijloace: 1) *insuficiență a eva-*

luării și 2) *disimulația valorii imobilelor*, legiuitorul s'a ocupat de amândouă aceste cazuri. De primul caz se ocupă al. ultim al art. 64; de cel de al. doilea art. 92 al. *t*. Această distincție este de reținut.

Nu mă voi ocupa de cazul când părțile ascund prețul real intervenit între părți, disimulație, care de cele mai multe ori ese la iveală prin contra înscrisuri. Legiuitorul prevăzând sancțiunea, fiscalul poate pe cale de dresare de proces verbal de contravenție să-și reîntre în drepturile sale. Nu este însă tot așa de ușor, în caz de *insuficiență* a evaluării, adică atunci când prețul realmente stipulat a fost exprimat, însă nu reprezenta valoarea imobilelor transmise, zic preț, pentru că nu mă voi ocupa iarăși de cât de insuficiența evaluării la actele de vânzare, la celelalte mutații dreptul de contestație al fiscalului fiind pe deplin admis.

Pe când în cas de *disimulație a valorii* legiuitorul prevede sancțiune o amendă egală cu de 3 ori taxele în cas de insuficiența evaluării, legiuitorul nu prevede nici o sancțiune. Lasă însă fiscalului posibilitatea de a contesta în justiție prețul stipulat.

În adevăr, după ce în art. 64 arată modul cum are să se calculeze taxele de înregistrare la diferitele acte prevăzute de lege, deci și la vânzări, vine în ultimul aliniat și prevede, citez textual: «*În toate cazurile prevăzute de acest articol, afară de succesiuni, administrația timbrului prin, funcționarii delegați de dânsa, va putea contesta în justiție suma evaluărilor făcute de părți*»

Din acest aliniat reese destul de lămurit că fiscalul, atunci când se va socoti lezat în drepturile sale, la actele taxate conf. art. 64, va putea să conteste în justiție evaluările făcute de părți imobilelor transmise, și aceasta în toate cazurile. Nu mai încapă nici o îndoială ca și la vânzări. O singură excepție prevede legea, succesiunile (alt-fel ar fi zis afară de succesiuni și vânzări) și știți de ce? Pentru ca la succesiuni legiuitorul a schimbat sistemul urmat până la 1906, și a prevăzut o nouă normă pentru evaluarea și taxarea succesiunilor. Până la 1906, evaluarea lor se făcea de părți și fiscalul contesta în justiție această evaluare atunci când se socotea nedreptățit;

de la 1906, evaluările se fac de fisc și părțile au facultatea de a contesta aceste evaluări.

Din citirea și aprofundarea textului legii nu poate fi îndoielă că fiscul poate să conteste și prețul.

Dar dacă mie îmi pare evident acest drept al fiscului, nu tot așa pare și tribunalelor. Cele mai multe dintr'ânsele pe diferite motive refuză fiscului dreptul de a contesta în justiție prețul stabilit în act, și jurisprudența tinde să se stabilească în acest sens.

Unele tribunale argumentează ast-fel: „fiscul poate contesta numai evaluările ce ar face părțile, ceea ce presupune un contract de natura schimbului, donațiunii sau transmisiunii de usufruct, unde în adevăr poate avea loc o evaluare, iar nu și prețul bine determinat dintr'un act de vânzare”. Lăsând la o parte faptul că și prețul este o evaluare, o estimațiune, a nega fiscului dreptul de a contesta în justiție prețul dintr'un act, este a-l lipsi de un drept ce-i acordă legea. Dupe însăși textul legii, fiscul are și acest drept, alt-fel legiuitorul ar fi spus-o expres cum a făcut la succesiuni. Contestația fiscului odată introdusă este bine și legal introdusă, rămânând la aprecierea Tribunalelor să stabilească numai dacă fiscul a fost sau nu păgubit. Toate mijloacele de convingere inclusiv o expertiză pot fi la dispoziția Tribunalelor.

Dar aceste Tribunale nu țin seama că însăși Inalta Curte de Casație a admis acest drept al fiscului, iată argumentarea Inaltei Curți, citez textual:

«Fiscul este în drept să dovedească prin toate mijloacele prin expertiză că a fost frustrat de plata taxei de înregistrare cu ocazia confecționării unui act de vânzare, iar instanțele de fond sunt datoare, când resping ca inutilă o asemenea probă să motiveze pentru ce o consideră ca atare». (Bulet. Cas. 1906 pag. 1242).

Un al doilea argument invocat de Tribunale este că legiuitorul n'a prevăzut nici o sancțiune în cas de evaluare insuficientă. (Trib. Argeșiu), Răspund: aceleași Tribunale, care nu admit contestația la preț pentru acest motiv, o admit la donațiunii și prin aceasta fac dovada cât este de temeinic și acest al doilea argument. Dar dacă judecăm putem afla numaidecât motivul, care a făcut pe legiuitor, să nu prevadă sancțiune.

Este că a voit să înlăture arbitrarul fiscal. Legiuitorul a prevăzut sancțiune, o amendă egală cu de 3 ori taxele, acolo unde insuficiența valorii presintă caracterul unei disimulațiuni frauduloase și acolo unde fraudă e dovedită prin contra inscriș. În cas de simplă insuficiență de evaluare legiuitorul a găsit că este de ajuns să i se reserve fiscului apelarea la justiție, singură în drept a aprecia dacă a fost sau nu păgubit.

Un al treilea argument este că prețul este influențabil, că este determinat de cerere, ofertă, că depinde de împrejurări și că a-l contesta este a interveni în raporturile dintre părți. Da, este așa. Dar ceea ce fiscul cere justiției este ca apreciind toate aceste împrejurări și circumstanțe să se pronunțe dacă prețul așa cum s'a prevăzut în act nu este inferior valorii venale a imobilului. Căci dacă este învederat că în principiu după lege taxarea imobilelor se face după prețul exprimat, însă tot legea vine și dă posibilitatea să înlăture această bază de evaluare.

După cum am arătat și mai sus, toate mijloacele de probă, inclusiv o expertiză, pot fi la dispoziția Tribunalului, intru cât credem că în treaga materie a timbrului și înregistrării dreptul comun își are toată puterea sa obligatorie, atunci când nu contrazice în mod expres vre-o regulă particulară a acestei materii.

Dar în susținerea acestui drept al fiscului de a contesta prețul, invoc chiar autori competenți în materie. Intre aceștia, este magistrala susținere a D-lui A. Vahl.

Citez textual: *«Par cela même que l'impôt est assis sur les valeurs, c'est-à-dire sur le prix, en un mot sur la somme convenue entre les parties ou la valeur, la régie a le droit d'établir le prix ou la valeur exacte de la chose suivant que la convention est ou non de celles, qui comportent un prix. Ce ne serait plus sur le prix ou la valeur, c'est sur l'estimation arbitraire des parties que le droit serait assis s'it était autrement»*.

Iată dar răspunsul ce-l dă Vahl aceloră carj interzic fiscului dreptul de a contesta prețul, invocând multe și felurite motive. Apoi dintr'un alt punct de vedere privind cestiunea, când legea timbrului admite controlul administrației timbrului asupra feluritelor evaluări, cum ar fi scos de

sub acest control cea mai numeroasă categorie de acte, actele de vânzare? Dealtminteri nu mă pot opri de a atrage atenția cât de liberă și de îngăduitor a fost legiuitorul nostru pentru interesele contribuabililor. Având în vedere că actele de vânzare sunt de natură urgentă, el a prevăzut acest mijloc expeditiv de taxare după care taxele se percep deocamdată, fără nici o obiecție din partea fiscalului la prețul prevăzut în act. Dar dacă în interesul exclusiv al părților contractante legiuitorul a prevăzut această normă, el a avut grija—nu putea să nu o aibă—să-și rezerve mijlocul de a se pune la adăpostul fraudei, mijloc destul de inofensiv, întrucât asupra cererii sale va avea să statueze justiția.

Înainte de a sfârși, voi căuta să arăt că în legislația franceză, inspiratoare legiuirei noastre, dreptul fiscalului de a contesta prețul este pe deplin stabilit.

În vechia jurisprudență franceză mijloacele de control consistau: 1) într'un drept al fiscalului de a răscumpăra imobilul transmis, achitând cumpărătorului prețul stabilit prin act și 2) dreptul de a cere o expertiză prin care să se stabilească insuficiența declarației părților relativă la valoarea imobilelor transmise.

Legile revoluțiunii înălțură aceste dispozițiuni și lipsiră fiscalul de orice garanție. Se credea la acea epocă că sentimentul datoriei ajungea ca să fie asigurată perceperea taxelor. Cu timpul această încercare generoasă a Constituantei a eșuat și legiuitorul s'a văzut nevoit să stabilească măsuri represive.

În actuala legislație franceză principiile privitoare la cestia ce ne preocupă sunt prevăzute în art. 17 al legii, în cuprinderea următoare: «*Si le prix énoncé dans une acte translatif de propriété ou d'usufruit de biens immeubles paraît inférieur à leur valeur vénale au moment de l'alienation, par comparaison avec les fonds voisins de même nature, la Régie pourra réquérir une expertise*».

Vedem dar că legiuitorul francez s'a îngrijit mai mult decât legiuitorul nostru și s'a exprimat clar și precis în măsurile ce a luat pentru ca fiscalul să fie pus la adăpost de reaua credință a părților.

Când am arătat dar că fiscalul poate fi păgubit prin fixarea în act a unui preț nereal și că ast-

fel apelarea sa la judecată este legitimă, când am stabilit că legea timbrului îi dă posibilitatea de a se apăra de reaua credință a părților, când doctrina, cât și legiuirea franceză dela care s'a inspirat legiuitorul nostru văd la fel, nu mai poate fi justificabil refuzul tribunalelor de a da o urmare satisfăcătoare dreptelor cereri ale fiscalului.

O reacțiune însă este pe cale a se produce în modul de a vedea al Tribunalelor și este îmbucurător că începutul îl face Tribunalul de Ilfov.

Iată cum argumentează acest Onor. Tribunal s. III în sentința No. 107/913, prin care a admis dreptul fiscalului de a contesta prețul dintr'un act de vânzare:

«Având în vedere că după dispozițiunile art. 64 ultimul aliniat din legea de la 1906, în vigoare astăzi, Ministerul poate face contestație la actele de vânzare a căror preț este derizoriu»....

Urmeze și celelalte Tribunale exemplul dat de Tribunalul de Ilfov, și nu vor mai avea nici un cuvânt de nemulțumire.

Dacă însă cu toate acestea instanțele judecătorești își mențin și-și vor menține și în viitor punctul lor de vedere, este de datoria administrației timbrului să provoace o modificare a legii, în care să se prevadă dispozițiuni categorice pentru a face să înceteze privilegiul imoral pe care întotdeauna și-l asigură fraudă și reaua credință.

ȘTEFAN BOGDĂNESCU

Licentiat în drept.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. I

Audiența dela 18 Decembrie 1912

Președinția d-lui **V BOSSY** consilier

Sevasta General Arion cu Gh. St. Spand niște

Embatic. — Constituerea lui. — Act scris. — Mijloc de probațiune — Dreptul embaticarului a face schimbări și construcțiuni pentru punerea în valoare a terenului — (Art. 2 cap. V c. Caragea).

1) *Actul scris cerut de art. 2 cap. V c. Caragea, nu este cerut ca o formalitate solemnă pentru constituirea embaticului, ci numai ca un mijloc de probațiune și prin urmare existența acestui drept poate să rezulte și din lunga posesiune exercitată de embaticar anterior actualului cod civil.*

2) *Embaticarul, având folosința pământului, poate face schimbările și construcțiunile ce crede utile pentru punerea în valoare a terenului, de unde urmează că embaticul nu încetează când posesorul a*

dărămat vechia clădire spre a o înlocui cu alta, mai ales când nu se face dovada că dărâmarea s'a făcut cu intențiunea de a abandona embaticul *).

Decizia 922/912. — Respins recursul făcut de Sevasta General Arion, contra sentinței Trib. Ilfov s. II No. 692/910 în proces cu Gh. St. Spandonide.

Curtea,

Ascultând pe d-nii avocați I. Saita și Lapati în desvôltarea motivelor de recurs.

Pe d-l avocat Antoniaide în combateri

Deiberând,

Asupra motivului I de casare :

1. «Violarea art. 1415 cod civil combinat cu art. 2 Cap. V din cod. Caragea și a regulii de ordin economic și social că embaticurile nu se mai pot constitui sub actualul codices».

«Instanța de fond violează aceste texte de lege atunci când pe baza depunerilor de martori admite existența embaticului».

«Într'adevăr art. 2 Cap. 5 din codul Caragea spune categoric că dovedirea embaticului să se facă înscris».

«Și dacă chiar înscrisul nu e cerut ad solemnitatem ci numai ad probationem, nu se poate înlocui pentru probare înscrisul cu martori, când Trib. se mai bazează pe chitanța semnată V. Sinescu ca să dovedească existența embaticului anterior codului civil, el violează art. 1415 de oarece acea chitanță are data ulterioară punerii în aplicare a codului civil, ea poartă data de 27 Ianuarie 1866 și a admite acea chitanță ca probă a existenței embaticului ar fi ca să contravenim art. 1415 și regulii de ordin economic și social că embaticul nu poate fi constituit sub noul codices fiindcă s'ar permite constituirea lui acum».

«Trib. cade în aceeași greșală când crede că dacă prescripția de posesor a început în timpul codului Caragea că poate fi terminată sub noul cod civil și luată ca titlu pentru embatic. Căci, din două una: sau cel care invoacă prescripția era embaticar și atunci n'are nevoie să mai invoace prescripția sau nu a fost de cât un simplu posesor în timpul codului Caragea și atunci nu poate deveni embaticar prin prescripția sub noul cod, fiindcă art. 1415 interzice constituirea de embaticuri sub orice titlu».

«Pentru ca prescripția să poată servi de titlu embaticarului ea trebuie să fi fost implinită în timpul codului Caragea. Nesocotind toate aceste reguli Trib. violează citatele texte de lege».

Având în vedere că prin sentința supusă recursului Tribunalul a respins ca neîntemeiată acțiunea introdusă de Sevasta General Arion, ca proprietară a moșiei și târgului Fierbinți, prin care tindea a declara pe Gheorghe St. Spandonide decăzut din dreptul de posesor embaticar și a fi obligat a-i lăsa în plină proprietate două loturi de pământ cu casele și dependențele lor ce le are în târgul Fierbinți;

Având în vedere că intimatul a invocat la instanța de fond că posedă cele două loturi în calitate de posesor embaticar fiindu-i transmis: unul de la tatăl său în 1888 cu ocaziunea trecerii sale în căsătorie iar altul ce cumpărător al dreptului de posesor embaticar de la Casandra Andrei Pescaru;

Că, în ce privește primul lot, recurenta contestând existența embaticului, intimatul urma să dovedească

dreptul de posesor embaticar al autorilor săi în care scop a prezentat o chitanță de plata canonului pe anul 1865, semnată de V. Sinescu, unul din autorii săi și a invocat depunerile martorilor ascultați la prima instanță; iar Tribunalul întemeindu-se pe zisa chitanței de plata canonului și pe depunerile martorilor constată că embaticul în litigiu a fost constituit în 1875 de Vodă Ghica, fostul proprietar al târgului Fierbinți și că autorii intimatului au exercitat dreptul de embatic înainte de promulgarea codicelui civil;

Considerând că tribunalul deducând existența dreptului de embatic din posesiunea exercitată de autorii intimatului, înainte de actualul codice civil n'a violat art. 1415 c. civ care oprește pe viitor înființarea de embaticuri dar respectă pe cele constituite înainte de codicele civil cum este cu embaticul în speță;

Că asemenea, Tribunalul întemeindu-se pe declarațiunile de martori spre a constata posesiunea embaticară exercitată înainte de codicele civil nu a violat nici art. 2 cap V cod. Caragea, întrucât actul scris cerut de acest text de lege nu este cerut ca o formalitate solemnă pentru constituirea embaticului ci numai ca un mijloc de probațiune și prin urmare existența acestui drept poate să rezulte și din lunga posesiune exercitată de embaticar anterior actualului codice civil;

Că, așa dar, motivul I de casare este neîntemeiat;

Asupra motivului II de casare :

II. Rea interpretare a art. 5 Cap. 2 din codul Caragea și a art. 1 Cap. V partea III.

«Într'adevăr art. 5 Cap. V din codul Caragea e categoric când zidirea va arde sau se va dărâma cu totul, atunci de nu va fi mai dinainte înțeles contrariul, embaticul se desființează, adică, din moment ce construcția a căzut, embaticul pierde de drept dacă n'a fost clausă contrară între contracțanți».

«Deci e indiferent dacă embaticarul a mai reconstruit pe același teren altă clădire; după art. 5 Cap. V embaticul prim s'a stins așa că chiar acest articol interzice reconstruirea afară numai dacă ar fi convenit a se reconstrui ceea ce n'a făcut».

«De altfel instanța de fond a nesocotit și art. 1 Cap. V pentru că nu construcțiile de lemn sau gropile în pământ așa cum se constată în fapt că se găsește pe al doilea lot, ar putea să constituie zidurile de care vorbește citatul articol».

«Pentru ca embaticul să existe trebuie ca embaticarul să clădească o construcție de zid, sau să aducă o ameliorațiune simțitoare terenului».

Acesta e chiar scopul embaticului.

«Decizând altfel Tribunalul prin exces de putere a dat o rea interpretare sus enunțatelor articole».

Având în vedere că, în ce privește lotul al doilea, recurenta a susținut înaintea tribunalului că intimatul a pierdut dreptul de embatic, potrivit art. 5, cap V, partea III, cod. Caragea, de oare-ce a dărâmat clădirea de zid existentă și în locu-i, a ridicat niște magazii de lemn, iar tribunalul a respins această cerere constatănd în fapt că pe lotul în litigiu sunt în ființă construcțiuni;

Considerând că embaticarul având folosința pământului poate face schimbările și construcțiile ce crede utile, pentru punerea în valoare a terenului, de unde urmează că embaticul nu încetează când posesorul a dărâmat vechea clădire spre a o înlocui cu alta, mai ales când nu se face dovada că dărâmarea s'a făcut cu intențiunea de a abandona embaticul;

Că prin urmare nu poate fi vorba de violarea art. 5 cap. V partea III cod. Caragea, care prevede cazul când clădirea s'a dărâmat în totul și prin urmare nu s'ar

*) Acest rezumat s'a publicat în No. 17,913 pag. 2 2

mai reconstrui, așa ca locul să rămăie viran — ceea ce nu este cazul în speță;

Asupra motivului IV de casare:

«Violaarea art. 800, 801 și 813 și a regulii tempus regit actum».

«Intr'adevăr pentru espunerea cu titlu gratuit a averii sale în actualul cod civil trebuie îndeplinite formalitățile și în special cea prevăzută de art. 813 și anume toate donațiunile se fac prin act autentic»

«Dar tribunalul deși admite că înzestrarea lui Gheorghe Spandonide s'a făcut sub imperiul actualului cod civil, aplică însă pentru existența acestui act condițiunile codicei Caragea»

«Tribunalul comite o gravă violare a art. 811, 811 și 813 cod civil, și a regulii de drept prea cunoscută tempus regit actum».

Considerând că, odată stabilit că dreptul de embatic este constituit înainte de codicele civil, este fără interes a se mai cerceta modul prin care acest drept s'a transmis, sub actualul codice de la părintele intimatului la intimat și în special, dacă înzestrarea criticată prin acest motiv de recurs este făcută cu formele solemne;

Că de alt-fel, tribunalul constată că recurenta a primit în tot timpul canonul embaticar fie prin soțul său, ca administrator legal al dotei, fie personal în urma desfacerei căsătoriei confirmând cu modul acesta dreptul posesorilor acestui embatic; că odată ratificată posesia embaticară, recurenta nu mai poate să invoace vîștile titlurilor prin care s'a transmis de la autorul intimatului la aceasta embaticul în litigiu, și prin urmare motivul de recurs este neîntemeiat;

Asupra motivului V de casare:

«Violaarea art. 7° din condicta de procedură civilă»

«Tribunalul ia în considerație chitanța pe care partea protivnică le-a exhibat fără să le fi comunicat»

Procedând astfel tribunalul comite un exces de putere și violarea art. 7° din proc. civilă»

Considerând că acest motiv pe lângă că este inesac în fapt fiind-că se constată că chitanța de plata canonului semnată de V. Sinescu, a fost invocată în ședința penultimă aceeaia în care s'a cercetat procesul dar este și neîntemeiat de oare-ce recurenta nu a invocat înaintea instanței de fond decăderea intimatului din dreptul de a se servi de un act care nu i-a fost comunicat;

Că în ce privește motivul III de recurs, recurenta nu l'a susținut oral înaintea Curței;

Pentru aceste motive, Curtea, respinge etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. II

Audiența dela 9 Aprilie 1912

Președinția d-lui M. IULIAN, președinte

Avocatul Statului din jud. Tulcea cu Constantin Ilie Penciu, recurs corecțional.

Delict silvic — Flagrant-delict. — Constatare — Proces-verbal. — Competința agentului silvic a-l dresa fără martori asistenți. — Art. 36 din vechiul cod silvic. — Deosebire de art. 78 din noul cod silvic. — Fapt petrecut sub legea veche. — Aplicarea acelei legi în ce privește fondul dreptului și mijloacele de probațiune. — (Art. 1 c. civil și art. 2 al. 1 c. penal)

După art. 36 din vechiul cod silvic, agenții silvici aveau competența de a constata delictele silvice singuri și fără asistența vreunui martor, în caz de flagrant delict, spre deosebire de noul

cod silvic promulgat la 8 Aprilie 1910 care, prin art. 78 cere în caz de flagrant-delict, ca procesul verbal să fie semnat și de doi martori. Fondul dreptului și mijloacele de probațiune neputând fi regulate de cât după legea în vigoare pe timpul când faptul a luat naștere, urmează de aci că, dacă delictul silvic s'a comis sub imperiul vechiului cod silvic, tribunalul violează acest principiu când anulează procesul-verbal încheiat de agentul silvic conform art. 36 din vechiul cod silvic, pe motiv că nu a fost semnat și de doi martori asistenți*).

Decizia No. 823/912. — Casată, după recursul făcut de Avocatul Statului din jud. Tulcea, sentința trib. Tulcea No. 1728/911, dată în proces cu Constantin Ilie Penciu.

Curtea

la lipsa recurentului

S'a ascultat d-l Procnr M. Vidrașcu în concluziuni pentru admiterea recursului;

Deliberând

Asupra motivului de casare:

«Exces de putere și violare de lege. Intr'adevăr, trib. pentru a anula procesul verbal de flagrant delict silvic aplică art. 78 și 82 din noul cod silvic promulgat la 8 Aprilie 1910, fără a observa că delictul silvic s'a comis sub imperiul vechiului cod silvic, iar procesul-verbal din 5 Ianuarie 1910, constată flagrantul-delict conform art. 19 din vechiul cod».

Având în vedere că rezultă din sentința trib. atacată cu recurs că Constantin Ilie Penciu a fost dat în judecată pentru faptul că, în ziua de 5 Ianuarie 1910 a fost prins tăind lemne din pădurea Statului; că tribunalul de apel Tulcea l-a achitat, pe motivul că fiind vorba de un flagrant delict, procesul verbal încheiat de agenții silvici nu îndeplinește formalitățile prevăzute de art. 78 din noul cod silvic promulgat la 8 Aprilie 1910, nefiind semnat și de doi martori;

Considerând că delictul silvic s'a comis sub imperiul vechiului cod silvic; că în atare caz, fondul dreptului și mijloacele de probațiune nu puteau fi regulate decât după legea în vigoare pe timpul când faptul a luat naștere;

Considerând că după art. 36 din vechiul cod silvic, sub imperiul căruia s'a petrecut faptul, agenții silvici aveau competența de a constata delictele silvice, singuri și fără asistența vreunui martor, în caz de flagrant-delict, fiind suficient ca procesele lor verbale să fie subsemnate de dânsii și de delincenț sau, în caz de refuz din partea acestuia să se facă mențiune în procesul-verbal că nu a voit a subscrie;

Că, astfel fiind, și întru cât arec proces-verbal însușea formalitățile prevăzute de legea veche relativ la flagrantul delict, tribunalul anulând, pe motiv că trebuia semnat și de doi martori, a comis un exces de putere și a violat principiul neretroactivității legilor, consacrat de art. 1 codul civil și de art. 2 al. 1 c. p. și dar motivul invocat este întemeiat;

Pentru aceste motive Curtea, casează etc.

*) Acest rezumat s'a publicat în No. 41/912 pag. 492.

INALTA CURTE DE CASAŢIE ŞI JUSTIŢIE S. III

Audiența dela 28 Februarie 1912

Președinția d-lui G. P. PETRESCU, —președinte

Nicolae Dinescu cu Miniserul de finanțe (pensie).

Pensie. — Legea pentru reangajarea gradelor inferioare din 1906. — Reangajarea contractată anterior acestei legi, dar împlinită în urmă. — Aplicarea noii legi

După art. 16 din legea pentru reangajarea gradelor inferioare în armată din 1906, care a modificat legea din 1893, subofițerii cari au servit sub arme timp îndelungat au drept, după 18 ani de serviciu, la o pensie de 40 lei lunar.

Dacă cererea de regulare la pensie s'a făcut sub imperiul legii pentru reangajarea gradelor inferioare în armată din 5 Martie 1906, nu se pot acorda alte drepturi la pensie decât acelea prevăzute de această lege, neputându-se invoca împrejurarea că a treia reangajare pentru împlinirea celor 18 ani de serviciu a fost contractată sub imperiul legii din 1893, care îi dădea un drept la o pensie mai mare, dacă acel termen n'a fost împlinit decât sub legea nouă.

În adevăr, drepturile se nasc și nu se acordă decât din momentul cererii și în condițiile legilor în vigoare la momentul cererii *).

Decizia 112/912. — Respins recursul făcut de Neculai Dinescu, contra deciziei Curții de Apel din București No. 1352/911, dată în proces cu Ministerul de finanțe.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut în cauză de d-l consilier T. Crivăț;

Pe recurent în dezvoltarea motivelor de casare; și
Pe d-l avocat Al. Zeuceanu în combateri;

Deliberând,

Asupra motivului de casare:

«Subsemnatul având contractată a treia reangajare (ultima) pe ziua de 25 Oct. 19 5, în condițiile legii din 22 Maiu 1893 pentru reangajarea gradelor inferioare în armată, dată anterioră promulgării legii din 2 Martie 1906, găsesc că rău mi s'a aplicat art. 16 din legea din 19 6 scoțându-mă la pensie cu 40 lei lunar. Eu trebuia să fiu scos la pensie cu 50 lei lunar potrivit art. 12 din legea din 1893 sub care am făcut toate treile reangajări adică și prima și ultima».

Asemenea rău mi s'a aplicat art. 2 din legea din 7 Aprilie 1910 al. b, unde spune că cuantumul pensiei va fi cel puțin acela prevăzut de art. 16 din actuala lege a reangajărilor, aceia din 1906. Prin cuvântul «cel puțin», eu înțeleg, că mai mult de 40 lei lunar poate să fie, mai puțin însă nu. Deci nu s'a avut în vedere nici art. 27 din legea din 1906, unde spune că drepturile gradelor inferioare câștigate în baza legii reangajărilor gradelor inferioare în armată din 22 Mai 1893 sunt respectate. «Asemenea nici art. 63 al 5 din regulamentul legii din 1906 unde spune că, cei cari la data punerii în aplicare a noii legi se găsesc în ultimul termen de reangajare dacă la expirarea acestui ultim termen vor avea

18 sau 25 ani de serviciu vor fi înscrși la pensie în baza legii din 22 Maiu 1893 și tot în baza acelei legi pensie va fi transmisă la urmași până la definitivă ei stingere. Eu găsindu-mă în spiritul art. 27 al legii din 1906 și art. 63 al 5 din regulamentul ei, urma să fiu scos la pensie potrivit acestor articole, adică cu 50 lei lunar potrivit art. 12 din legea din 22 Maiu 1893, sub care, după cum arătai mai sus am făcut și prima și ultima reangajare. Potrivit art. 16 din legea din 1906, adică cu 40 lei lunar, urmează să fie scoși la pensie cei reangajați în baza legii din 19 6. Din cei reangajați în această categorie nu a început nici unul să iasă, neavând nici unul 18 sau 25 ani servii»

S'ar fi putut aplica, cred, acest articol 16 și pentru noi cei reangajați în spiritul legii din 22 Maiu 1893, dacă însă drepturile noastre nu ar fi fost respectate prin art. 27 legea din 19 6 și art. 63 al 5 din regulamentul acelei legi și dacă la art. 2 din legea din 7 Aprilie 1910 al. 1 nu s'ar fi pus cuvântul de: «următoarele condițiuni», adică condițiile arătate la al b din această lege din 1910 al cărui conținut s'a arătat mai sus».

Având în vedere că din decizia supusă recursului, se constată că, recurentul N. Dinescu, a făcut apel contra deciziei No. 166/911 a comisiei pentru constatarea și regularea drepturilor la pensie și prin care i s'a recunoscut un drept de pensie brută de lei 40 pe lună pentru 18 ani servii în armată cu grad inferior reangajat, susținând prin apelul său că a treia reangajare făcând-o în anul 1905 în condițiile legii pensiilor din 1893, adică anterior promulgării legii pensiilor din 1906, rău i s'a aplicat dispozițiile acestei din urmă legi atribuindu-i o pensie numai de 40 lei lunar.

Că Curtea de apel din București judecând din nou afacerea i-a respins apelul ca nefondat;

Considerând că după dispozițiile art. 16 din legea pentru reangajarea gradelor inferioare în armată, care a modificat legea din 1893, subofițerii cari au servit armatei sub arme timp îndelungat au drept după 18 ani de serviciu la o pensie de 40 lei lunar;

Considerând că în specie, fiind constatat că recurentul a cerut regularea sa la pensie la 2 Martie 1911, adică sub imperiul legii pentru reangajarea gradelor inferioare în armată din 5 Martie 1906, dânsul ca atare, nu poate să beneficieze de alte drepturi la pensie decât de acelea prevăzute de această lege;

Considerând că alegațiunea recurentului, că dânsul contractând a treia reangajare pentru împlinirea celor 18 ani de serviciu, sub imperiul legii de la 22 Maiu 1893, ar avea, conform art. 27 al acelei legi și a art. 63 al 5 din regulamentul ei de punere în aplicare un drept la o pensie lunară de 50 lei, iar nu de 40, nu poate fi luată în considerațiune, de oare ce pe de o parte drepturile la pensie nu se nasc și nu se acord de cât din momentul cererii și în condițiile legilor în vigoare în momentul cererii, iar pe de alta că din decizia Curții de fond și din actele cauzei aflate la dosar este constatat că al treilea termen de reangajare pentru complectarea celor 18 ani de serviciu, deși l-a contractat sub imperiul legii din 1893, totuși n'a fost împlinit decât sub legea cea nouă privitoare pe reangajării din 1906, modificată în 1908 și 1910. Ori, aceste legi și regulamentele lor, prevăd că nu beneficiază de pensia prevăzută prin legea din 1893 decât acei ce au împlinit un termen de 18 sau 25 de ani sub imperiul acelei legi, iar nu și pentru acei ce nu împlinise atari termene, ca în specie; Că, dar, motivul de casare nefiind întemeiat recursul cată să fie respins;

Pentru aceste motive Curtea, respinge recursul etc.

*) Acest rezumat a fost publicat în No 28/912, pag. 336

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI S. I

Audiența de la 25 Septembrie 1912

Președinția d-lui V. ANTONESCU, consilier

I. Georgescu cu Ministerul de Finanțe

Deciziunea No. 183

Legea pentru pensiunile gradelor inferioare din armată. — Foști funcționari reangajați. — Dreptul lor de a cumula cu anii serviți ca civil, ca și pensionarii reangajați. — (Art. 6 litera A § 10 din legea de la 1912).

Deși dispoziția din art. 6 litera A § 10 din legea de la 1912 asupra pensiunii gradelor inferioare din armată, se ocupă numai de reangajatul pensionar, de aci nu se poate deduce că numai el se poate bucura de cumul și nu și funcționarul fost reangajat, de oarece, odată ce se admite o măsură de favoare pe cale de rectificare, aceasta nu poate fi privită ca o excepție pentru reangajatul pensionar ci ca aplicarea unei reguli a legii pentru toți reangajații în general.

Prin urmare, un fost funcționar care a fost și el reangajat, are dreptul să unească timpul servit în armată cu cel din funcțiunile civile, iar faptul că în regulamentul legii se vorbește de reangajatul care a devenit ofițer, această dispozițiune nu numai că nu e trecută în lege, dar nici nu e rațiune a proteja mai mult pe acei reangajați ce devin ofițeri, căci aceștia prin faptul că devin ofițeri își îmbunătățesc soarta.

Curtea,

Asupra apelului făcut de I Georgescu contra deciziei comisiei pentru constatarea și regularea drepturilor la pensie No. 183/912.

Având în vedere că numitul, prin petiția înregistrată la No. 41828 din 1 Februarie a c. adresată ministerului de finanțe, a cerut să fie înscris la pensie pentru anii serviți la Stat, cât se constată prin certificatele înaltei Curți de compturi, No. 8521/909, 980, 1722 și 2477/912, cum și prin certificatul batalionului de rezervă 21, No. 18/912;

Având în vedere că comisiunea, înlăturând acest din urmă certificat și întemeindu-se pe cele ale înaltei Curți de compturi, i-a recunoscut prin decizia atacată un drept brut la pensie de 74 lei lunar pentru 23 ani serviți, în cari intră și timpul îndoit din campania 1877—78;

Având în vedere că, făcându-se apel de către I. Georgescu, s'a pretins de el a i se recunoaște un drept la pensie de 128 lei lunar, pentru 35 ani serviți, iar nu 23, de oarece trebuie a se ține socoteală și de tot timpul servit în armată, care este de 12 ani și 2 luni, pentru că fiind reangajat, are în favoarea sa legea din 19 Ianuarie 1912, art. 6, litera A § 11, care admite cumulul;

Având în vedere că ministerul de finanțe obiectează că apelantul nu poate beneficia de citată dispoziție a legii, de oarece aceea se ocupă de reangajatul pensionar care cere rectificarea pentru timpul servit în funcțiunile civile, iar nu și de funcționarul fost reangajat care cere regularea la pensie;

Considerând că deși acea dispoziție se ocupă numai de reangajatul pensionar, de aci nu se poate deduce că numai el se poate bucura de cumul și nu și funcționarul fost reangajat, cum este apelantul, pentru că odată ce se admite o măsură de favoare pe cale de rectificare, aceasta nu poate fi privită ca o excepție

pentru reangajatul pensionar, ci ca aplicarea unei reguli a legii pentru reangajați în general;

Că lucrul e așa, se explică: 1) prin aceea că legea anterioară din 27 Maiu 1910 asupra pensilor gradelor inferioare din armată prevede o asemenea regulă prin art. 2, al 7, care spune că reangajatul liberat din armată, are dreptul să unească timpul servit ca reangajat cu cel din funcțiunile civile și dacă este pensionar, să ceară rectificarea, și al 2) prin aceea că noua lege cea din 19 Ianuarie 1912, a cărei aplicare se cere, departe de a restrânge favorurile legii anterioare, le îmbluște și mai mult și nu numai atât, prin dispoziția finală, art. 10, nu abrogă decât legile anterioare contrarii iar nu și pe cele compatibile și conforme cu spiritul ei;

Considerând că din toate acestea stabilindu-se că legea proteje nu numai pe reangajatul pensionar, ci pe toți reangajații în general, apelantul, care a fost și el reangajat, are asemenea dreptul să unească timpul servit în armată cu cel din funcțiunile civile și având un asemenea drept obiecțiunea ministerului de finanțe cu privire la acest punct este nefondată;

Având în vedere că ministerul de finanțe obiectează în a doua linie că apelantul nu poate beneficia de cumul și pentru motivul că nu a devenit ofițer, condiție cerută de legea din 1912, — cum rezultă din dezbaterile parlamentare și din art. 160 al regulamentului legii generale de pensii din 2 Aprilie 1912;

Considerând că deși cu ocazia acelor dezbateri s'a vorbit de reangajații cari devin ofițeri, însă întrucât nu s'a trecut în art. 21 referitor la materie, acea condiție, nu se poate susține că trebuie a se face distincția pretinsă de ministerul de finanțe, mai cu seamă că nu este nici o rațiune a fi protejați mai mult aceia cari, devenind ofițeri și-au îmbunătățit soarta;

Considerând pe lângă aceasta că legea cea nouă din 19 Ianuarie 1912, sub imperiul căreia se cere regularea la pensie de apelant, nu mai lasă nici o îndoială atât prin diferitele ei dispozițiuni, cât și prin expunerea de motive, că este vorba de reangajați în general fără nici o distincțiune;

Considerând că atât dispozițiunile legii din 1902, cât mai cu seamă acelea ale legii din 1912, nefăcând nici o deosebire în privința reangajaților, împrejurarea că art. 160 din regulamentul face o asemenea deosebire, nu are nici o valoare, pentru motivul că regulamentul nu poate depăși limitele legii;

Considerând că, stabilindu-se astfel că nu numai reangajatul care devine ofițer, ci oricare, cum este și apelantul, poate să beneficieze de cumul în conformitate cu legea cea nouă din 1912, obiecțiunile ce a mai ridicat ministerul de finanțe că nu a făcut vărsări și că în calcul nu trebuie a-i fi scotit timpul în care și-a făcut serviciul obligatoriu, sunt cu totul nefondate față cu dispozițiile categorice ale legii (art. 6, lit. A, § 3) care spune că se va scoti tot timpul servit în armată ca grad inferior, atât ca reangajat, cât și mai înainte de reangajare și § 8, care arată că pe tot timpul servit până la 1 Aprilie 1910, reangajații sunt scutiți de vărsările reșinerilor anterioare;

Considerând că față de cele expuse, apelantul I. Georgescu putând să cumuleze și prin urmare să adauge la cei 23 ani recunoscuți de comisiune și timpul servit în armată, care este de 12 ani și 2 luni, cum se constată prin certificatul No. 13/912 al batalionului 21 de rezervă, apelul lui este fondat și prin consecință cererea de a fi înscris la pensie pentru 35 ani este întemeiată și că a a fi admisă, recunoscându-i-se cu începere dela 1 Aprilie 1912 un drept de pensie brută de 123 lei pe lună, quantum care nu a fost contestat de minister;

Pentru aceste motive, Curtea admite, etc.

(ss) V. Antonescu, St. Mladoveanu D. Mavrodin, Em. Milescu.

Grefier (s) N. Brătianu.

Judecăt, Ocolului rural Beresti-Covurlui

Audiența dela 1 Noembrie 1912

Cartea de judecată civilă No. 173

Costache G. E. Fanaca cu Stanca G. Fanaca.

Acțiune în desavuare. — Obligațiunea bărbatului de a desavu pe copilul născut mai înainte de 180 zile dela căsătorie. — Contra căror copii se poate intenta o asemenea acțiune. — Copil născut în căsătorie dar conceput înainte. — Presumpțiunea legitimității. (Art. 288 codul civil).

Din faptul că art. 288 c. civil, obligă pe bărbat a desavu pe copilul născut mai înainte de 180 zile dela data căsătoriei, dacă pretinde că nu este tatăl său, rezultă că acest copil este acoperit de presumpțiunea legală «Pater is est» de oarece, acțiunea în desavuare, fiind acțiunea în denegare de paternitate legitimă, nu poate fi intentată de cât contra copiilor cari se găsesc sub protecțiunea regulei «pater is est»;

Că prin urmare, copilul născut în căsătorie, deși conceput mai înainte, naște sub protecțiunea regulei «pater is est», adică cu beneficiul legitimității.

Judecata,

Asupra acțiunii civile de față:

Având în vedere că prin această acțiune reclamantul Costache G. E. Fanaca din comuna Gănești în calitate de fiu și moștenitor al def. său tată G. E. Fanaca cere a fi obligată părinta Stanca G. G. E. Fanaca din comuna Gănești, atât personal cât și în calitate de tutrice legală a minorilor ei copii rămași pe urma def. ei soț G. G. E. Fanaca, a-i delasa în deplină proprietate următoarele imobile:

1) Una casă cu locul ei în întindere de 35 arii cu atenană, o căsove, un coșar și bucătărie în stare veche cu grădină și pomi împrejmuită cu gard de secu și scânduri având vecini, la răsărit și apus pe Ștefanache Fanaca la miază-noapte drumul și miază-zi pe Iachijă Ioneanu;

2) Un loc de vie în întindere de un hectar, cu vecini, la răsărit cu G. Chircoțu și ulița, la apus cu Ștefan Fanaca, la miază-noapte cu ulița și R. Crăsteanu și la miază-zi cu Ion Nastac;

3) 33 arii loc arabil din trupul moșiei Cristești bătrânul Fanaca, megieșit la răsărit cu drumul Murgeni, la apus cu părul Lișcovului, la miază-noapte cu Afteni Chiculiță și mează zi cu Maria eu Fanaca.

4) 35 arii loc arabil în moșia Gănești bătrânul Fanaca megieșit la răsărit părul Lișcovului, apus drumul satului și reclamantul la mează noapte G. C. Sima, și mează zi C. Netcu.

5) 30 arii loc arabil tot în bătrânul Fanaca megieșit la răsărit cu Maria G. Fanaca apus și mează noapte G. Chiricoțu și mează zi cu reclamantul și 7/25 arii 75 c. arii loc arabil megieșit la răsărit răpa, apus hotarul Slivna mează noapte D. Sărbu și mează zi G. Băgu, toate situate pe teritoriul comunei Gănești.

Având în vedere susținerile părților și actele aflate la dosar.

Având în vedere că din extractul No. 47/96 din registrul actelor de moarte pe 19/6 al Primăriei comunei Gănești se constată încetarea din viață a lui de cojus.

Având în vedere că părinta Stanca G. G. E. Fanaca recunoaște că reclamantul Gostache G. E. Fanaca este copil legitim al def. G. E. Fanaca, dar susține că și def. ei soț G. G. E. Fanaca era copil legitim al def. G. E. Fanaca, născut din căsătoria acestuia cu Maria Dorobăț și în dovedirea alegațiunii sale se referă la extractul de căsătorie No. 7/1888 și de naștere No. 17/883 din registrele Primăriei comunei Gănești, aflate la dosar.

Având în vedere că din examinarea extractelor de căsătorie No. 7/1888 și de naștere No. 17/1888 se constată că def. G. G. E. Fanaca s'a născut la 15 Aprilie 1838 și că căsătoria părinților săi a avut loc la 6 Martie 1888 și deci că s'a născut mai înainte de 180 zile de la data căsătoriei.

Că dar câtă a se examina care este condițiunea copilului conceput înainte de căsătorie și născut în timpul căsătoriei, dacă poate el invoca presumpțiunea Pater is est.

Având în vedere că dacă n'ar exista de cât art. 288 cod civil copilul ar fi natural, căci după acel articol beneficiul presumpțiunii Pater is est quem nuptiae demonstrant și prin consecință binefacerea legitimității nu este conferită decât numai copiilor concepuți în timpul căsătoriei, adică celor născuți după 181 zile dela celebrarea căsătoriei.

Având în vedere însă că art. 288 din codul civil prevede că bărbatul nu va putea tăgădui paternitatea copilului născut mai înainte de 181 zile dela data căsătoriei în următoarele cazuri 1) dacă a știut mai înainte de căsătorie că femeia e însărcinată, 2) dacă a asistat când s'a făcut actul de naștere și dacă acela nu este subscris de el, sau conține declarațiunea sa că nu este subscris.

Având în vedere că din faptul că art. 288 cod civil obligă pe bărbat a desavu pe copilul născut mai înainte de 180 zile dela data căsătoriei, dacă pretinde că nu este tatăl său rezultă că acest copil este acoperit de presumpțiunea legală Pater is est de oarece acțiunea în desavuare, fiind acțiunea în denegare de paternitate legitimă, nu poate fi intentată decât contra copiilor cari se găsesc sub protecțiunea regulei pater is est. — Sânt în posesiunea legitimității.

Că dar copilul născut în căsătorie deși conceput înainte, naște sub protecțiunea regulei pater is est.

Că acest copil naște cu beneficiul legitimității rezultă 1) din rubrica Cap I al titlului VII intitulată: Despre filiațiunea copiilor legitimi născuți sau concepuți în căsătorie din care rezultă că copiii născuți în căsătorie sunt ziși și legitimi fie că sunt concepuți în căsătorie, fie înainte de căsătorie; 2) din art. 288 cod civil care acordând bărbatului contra acestui copil acțiunea în desavuare, implică că în lipsă de desavuare, paternitatea bărbatului va fi admisă și copilul tratat ca legitim; 3) din lucrările preparatorii ale codului Portalis zicea: «ce caractere de la legitimé est propre à l'enfant qui naît pendant le mariage, soit que cet enfant ait été conçu avant ou après».

Regnault de Saint Jean d'Angely afirmă că: «c'est la naissance de l'enfant et non sa conception qui fait son titre».

Că dispozițiunea legii de a trata pe acest copil ca legitim, este justificată pe considerațiunea decizivă, căci de ordin, o căsătorie se face în asemenea condiții, femeia fiind însărcinată bărbatul nu ignorează acest fapt, și dacă consimte a o lua în căsătorie, în-cmnează că el este tatăl copilului, și căsătoria nu este de cât mijlocul de a regulariza relațiuni nelegitime.

Că, în speță, def. G. G. E. Fanaca, deși născut mai înainte de 181 zile dela data căsătoriei dintre G. E. Fanaca și Maria Dorobăț și deci conceput înainte de căsătorie, nefiind dezavuat de def. G. E. Fanaca în termenul prevăzut de art. 290 cod. civ. paternitatea lui G. E. Fanaca câtă a fi admisă și G. G. E. Fanaca a fi

tratat ca copil legitim al acestuia și deci investit cu dreptul de succesibilitate în averea acestuia.

Că necontestându-se că minorii chemați în judecată și reprezentai în instanță prin tutricrea lor legală Stanca G. G. E. Fanaca nu ar fi copiii legitimi ai def. G. G. E. Fanaca aceștia, datorită reprezentățiunei succesoriale fiind puși în locul gradul și în drepturile det. lor tată

G. G. E. Fanaca, se găsesc a avea împreună cu reclamantul Costache G. E. Fanaca calitatea de coerediți cu drepturi egale în succesiunea def. G. G. E. Fanaca.

Că așa fiind, prezenta acțiune în petițiune de ereditate cală a fi respinsă ca neîntemeiată.

Pentru aceste motive, judecata respinge, etc.
Judecător (s) Ion G. Macri.

REZUMATELE JURISPRUDENTEI INALTEI NOASTRE CURTI DE CASATIE ¹⁾

CASATIE S. I

Recurenta Teodora Teodorescu prin d-l avocat I. Barozi.

Intimatul Gh. Teodorescu prin d-l avocat Șuculescu.

Vânzări între soți. — Cazurile când asemenea vânzări sunt permise. — Dreptul moștenitorilor rezervatari ai părților contractante de a ataca asemenea operațiune, când ascund beneficii indirecte. — Art. 1307 c. civ.

1. Art. 1307 c. civ., după ce pune principial că vânzările între soți nu sunt permise, exceptează de la acest principiu, între alte cazuri anume arătate și pe acela când bărbatul cedează femeii, chiar neseparată de bunuri, din averea sa pentru o cauză legitimă precum ar fi pentru o sumă ce i datora.

Că, chiar în cazurile în cari vânzările între soți sunt permise, legiuitorul a prevăzut prin ultimul alineat al aceluși articol că, moștenitorii rezervatari ai părților contractante, au dreptul să atace asemenea operațiuni, dacă ele ascund beneficii indirecte.

Prin urmare, când instanța de fond constată că soțul a cedat soției, un imobil pentru lichidarea unei datorii constatată sinceră, a făcut o justă aplicațiune art. 1307 al 2 c. civ. când hotărăște că asemenea vânzare este valabilă. (*Cus. s. I. decizia No. 66 din 23 Ianuarie 1913, prin care se respinge recursul făcut contra deciziei c. apel Craiova s. I. No. 194/911.*)

Recurentul Constantin I. Marinescu prin d-l avocat Dobrescu.
Intimatul G. Alexandrescu prin d-l avocat Văsănescu.

Filiațiune. — Dovedirea ei. — Martori. — Cazurile când proba cu martori este admisă. — Netrecerea unui act de stare civilă în registrele unei comuni. — Proba cu martori. — Admiterea ei numai când se va constată de judecători, că partea s'a născut în adevăr în acea comună. — Art. 33 c. civ.

2. a) Dovada cu martori pentru dovedirea filiațiunei este

¹⁾ Deciziile ale căror spețe sunt însemnate cu steluță * prezentând o importanță juridică deosebită, vor fi publicate în extenso în numerile viitoare.

admisibilă nu numai în cele două cazuri excepționale prevăzute de art. 33 c. civ., adică când nu vor fi existat, sau se vor fi pierdut registrele de stare civilă, ci și în cazul cazul când acele registre au fost ținute neregula și prezintă lacune, de oarece, și în acest caz, reclamatul se găsește în imposibilitate de a se procura un titlu scris pentru dovedirea filiațiunei.

b) Netrecerea regulată a registrelor unei comune sau lacunele ce se găsesc în ele, nu poate să rezulte numai din faptul că cutare act de stare civilă nu se găsește trecut în registrele ținute de cutare comună, deoarece negăsirea actului de stare civilă în registrele acelei comune, poate proveni și din faptul că actul s'a petrecut în altă comună;

Prin urmare netrecerea unui act de stare civilă în registrele unei comune numai atunci poate face dovada unei omisiuni în registrele de stare civilă ale acelei comune și deci a ținerii lor neregulate, pentru a fi admisibilă proba cu martori, când se va constata de judecătorii de fond că există indicii și prezumțiuni că partea s'a născut în adevăr în acea comună. (*Cus. s. I, dec. No. 67 din 23 Ianuarie 1913, prin care se casează sentința Trib. Mușcel No. 201/912.*)

Recurentul Gh. Mihăilescu prin d-l avocat Elias.

Intimata Anica St. Cires ș. a. prin d-l avocat Economu.

Compunerea tribunalului. — Concluziunii luate de magistratul stagiar al tribunalului în locul magistratului stagiar al parchetului. — Dacă aceasta constituie o viciere a compunerii instanței. — Art. 51 l. de org. judecătorească.

3. Legea de organizare judecătorească prin art. 51, determinând atribuțiunile magistratilor stagiarilor nu face nici o distincțiune între cei de la tribunal și cei de la parchet;

Prin urmare, constituirea tribunalului cu magistratul stagiar al tribunalului, în locul magistratului stagiar al parchetului, în lipsa justificată a procurorului, nu este o cauză de viciere a compunerii instanței. (*Cus. s. I, decizia No. 84 din 29 Ianuarie 1913, prin care se respinge recursul făcut contra sentinței Trib. Iași s. I No. 304/911.*)

CASATIE S. II

Recurenta Soc. Româno-Americană prin d-l avocat Al. Biliurescu.

Intimatul Th. Georgescu prin d-l avocat A. Pretorian.

Perimare. — Apel. — Cerere de conexare cu alt apel de la altă secție a Cărtii. — Trimiterea apelului la cealaltă secție spre a se pronunța asupra conexării. — Dacă constituie un act întreruptiv de perimare, cât timp nu s'a pronunțat conexarea. — Soluție negativă.

1. Imprejurarea că un apel a fost trimis de o secție de cărtii de apel la o altă secție, după cererea unei părți, spre a se vedea și decide dacă este locul a fi conexat cu un alt apel făcut în aceeași pricină sau în pricini deosebite dar având între dănsese o strânsă legătură, nu poate avea de efect să desesiseze prima secție, mai înainte ca cea de a doua secție să se fi pronunțat asupra conexării și să o fi admis și nu poate deci împiedica instanța de a se pronunța asupra perimării unui atare apel, dacă partea nu a fost diligentă ca cererea de conexare să ia o soluție în timp util.

În adevăr, cererea de conexare, cum și fixarea unui termen pentru judecarea acestei cereri, nu pot fi considerate ca acte de procedură cu caracter contradictor, de natură a întrerupe perimarea, înainte de pronunțarea conexării și prin urmare partea interesată poate cere perimarea unuia din cele două apeluri, dacă înainte de conexare s'a lăsat în părăsire de judecata mai mult de doi ani. (Cas. s. II, decizia civilă No. 273 din 5 Decembrie 1912, prin care s'a respins recursul făcut contra deciziei Curții de Apel din București s. I, No. 136/912).

Recurenta Soc. Dacia-România prin d-l avocat M. Cristea.
Intimata Maria Helvig s. a., lipsă.

Poprire. — Terțiu poprit. — Validarea popririi în mâna sa, iar nu asupra casei de consemnații, unde s'a depus suma. — Art. 463 pr. civilă.

2. Validarea unei popriri nefiind altceva decât confirmarea judecătorească că proprirea a fost incuviințată în conformitate cu legea, instanța de fond nu săvârșește nici un exces de putere, când validează poprirea în mâinele terțului poprit, iar nu asupra casei de depuneri, deținătoarea ulterioară a sumelor poprite; terțiu poprit nefiind expus în asemenea caz a plăti încă odată suma poprită. (Cas. II deciziei civilă No. 4 din 9 Ianuarie 1913, prin care s'a respins recursul făcut contra sentinței trib. Roman No. 365/912).

Recurenta Catina G. Pintilie s. a., prin d-l avocat F. Gesticou.
Intimatul Ion G. Spănu s. a.

Executare. — Predarea silită mobilă sau imobiliară. — Procedură specială. — Soma-

țiune. — Contestație din partea unui terțiu. — Admisibilitatea ei. — Art. 388 și 599 pr. civ.

3. În procedura specială a predării silite a mișcătoarelor și neșicătoarelor, se prevede somațiunea ca singurul act care precede predarea lucrului și depărtarea celui ce se găsește în stăpânirea imobilului. În această materie somațiunea trebuind dar a fi privită ca un adevărat act de executare, căci agentul procedează imediat la predarea imobilului, constatând numai printr'un proces verbal împotrivirea posesorului (art. 599 pr. civ.), de aici urmează că nefiind vorba despre o somațiune care precede orice început de executare, după cum prevede art. 388 pr. civ., tribunalul violează art. 599 pr. civ., când respinge ca permatural contestația făcută de către terțiu deținător al imobilului, pe motiv că somațiunea nu poate fi considerată ca un act de executare. (Cas. s. II, decizia civilă No. 14, din 18 Ianuarie 1913 prin care s'a ca at sentința Tribunalului Roman No. 371/912).

Recurentul I. Ștefănescu Mareșeanu s. a. personal.
Ministerul Public prin d-l procuror M. Vidrașcu.

Martori. — Materie penală. — Persoane ce sunt în proces cu inculpatul. — Admisibilitatea lor ca martori.

4. Prin nici un text din procedura penală nefiind oprți de a depune mărturie, în pricini corecționale, acei ce sunt în proces cu inculpatul, ei pot fi ascultați ca martori, așa că tribunalul nu face o omisiune esențială dacă nu se pronunță asupra întâmpinării de a nu se ține seamă de depozițiile martorilor eu care inculpatul a fost în proces. (Cas. II, decizia penală No. 3172 din 4 Decembrie 1912, prin care s'a respins recursul făcut contra sentinței Tribunalului Brăila s. II No. 692/912).

Recurentul Gh. Oprescu prin d-l avocat P. Borș.
Ministerul Public prin d-l Procuror M. Vidrașcu.

Incheeri preparatorii. — Materie penală. — Revenire asupra lor. — Admisibilitate. — Art. 160 pr. civilă.

5. După art. 160 pr. civilă, care se aplică și în materie penală, judecătorii nu sunt ținuți de incheierile preparatorii, cum sunt acele prin care se admite propunerea de martori din partea inculpatului, și pot reveni asupra lor, în tot sau în parte, după utilitatea cauzei și după cum inculpatul stăruie sau nu asupra probei propuse, neconstituind aceasta un drept câștigat pentru dănsul. (Cas. s. II, decizia penală No. 3194 din 5 Decembrie 1912, prin care s'a respins recursul făcut contra sentinței Trib. Argeș No. 2991/912).

Recurentul Sebastian Belbrani și Preot V. Ionescu prin d-nii avocați I. Brătescu, C. Xeni, M. Sipsom și M. Gaster.
Ministerul Public prin d-l Procuror M. Vidrașcu.

Provocațiunea la crima de incendiu. — Con-

dițiuni. — Existența unuia din mijloacele prevăzute de art. 47 c. pen. — Art. 357 c. pen.

6. Pentru ca să existe provocațiune la crima de incendiu prevăzută și pedepsită de art. 357 codul penal, trebuie ca prin daruri, promisiuni, amenințări, abuz de autoritate sau de putere, umeltiri culpabile, provocatorul să fi determinat pe agent să comită crima. Pentru aplicarea, dar, a art. 47 c. penal, instanța de fond trebuie să stabilească anume faptele care ar constitui pentru dânsa elementul provocațiunii, specificând și caracterizând prin cari anume mijloace din cele prevăzute de acest articol agentul a fost provocat la comiterea crimei, și în lipsa cărora provocațiune nu poate fi. (*Cas. s. II, decizia penală No. 3195 din 5 Decembrie 1912, prin care s'a casat decizia Curței de Apel din Galați s. II No. 17 din 912.*)

*Recurentul Anghel Kiselef prin d-l avocat M. Opreanu.
Ministerul Public prin d-l Procuror M. Vidrașcu.*

* *Escocherie. — Mijlocitor pentru a obține pământuri în Dobrogea, sau a le redobândi în urma depozitării. — Delict prevăzut de art. 54 l. înstrăin. bunurilor în Dobrogea. — Elementele acestui delict. — Pedepsirea lui conform art. 334 c. penal.*

7. a) Art. 54 din legea pentru înstrăinarea bunurilor statului în Dobrogea pedepsește ca esceroci, conform art. 334 c. penal, pe acei cari în vederea vre-unui folos se fac mijlocitori, promițând locuitorilor să-i facă a obține pământuri prin influența lor sau prin ori-ce alte mijloace.

Dispozițiunile acestui articol fiind generale se aplică deopotrivă atât la improprietării, cât și la redobândirea pământurilor pierdute prin depozitare, căci nu este nici o rațiune a distinge între mijlocitorii cari intervin ca locuitorii să fie improprietării și între aceia cari intervin ca locuitorii să redobândească pământurile asupra cărora au fost improprietării și în urmă depozitați.

b) Art. 54 sus citat conține în el toate elementele delictului pedepsit de legiuitor, așa că nu avem a căuta elementele acestei escrocherii în alte dispoziții de lege; iar ca elemente acest articol prevede simpla mijlocire, în vederea unui folos, cu promisiune către locuitorii de a-i face să obțină pământuri prin influența lor; numai pentru aplicarea pedepsei acest articol ne trimite la codul penal. (*Cas. s. II, decizia penală No. 11 din 8 Ianuarie 1913, prin care s'a respins recursul făcut contra deciziei C. de Apel Galați s. II, No. 236/913.*)

CASAȚIE S. III

*Recurenta Mița G. Sternberg și G. M. Sternberg prin d-l avocat R. Rosetti.
Intimatul Ministerul de fin. prin d-l avocat C. Marinescu.*

Metale prețioase. — Comerciant. — Obligația sa de a aviza serviciul de control. — Dacă declarația de import poate înlocui îndeplinirea

acestei obligații. — Art. 19 din l. controlului obiectelor de metale prețioase.

1. Art. 19 din legea controlului obiectelor fabricate din metale prețioase, pune îndatorire industriașilor și comercianților, sub pedeapsă de amendă, de a aviza serviciul de control, înainte de a și exercita meseria lor, arătându-i unde se află atelierul și firma comercială.

Această declarație trebuind a fi făcută la serviciul de control, nu poate fi înlocuită prin declarația de import. (*Cas. III, decizia No. 34 din 21 Ianuarie 1913, prin care s'a respins recursul făcut contra sentinței Trib. Dolj s. I, No. 554/912.*)

*Recurentul Ministerul de fin. prin d-l avocat Al. Zeuceanu.
Intimatul V. Dimăncescu prin d-l avocat Emil Oeconomu.*

Perceptor. — Responsabilitate pentru delapidările săvârșite de agenții săi. — Măsura acestei răspunderi. — Art. 83 l. constat. și percep. contrib. directe.

2. După art. 83 din legea de costatare și percepere a contrib. directe, ajutoarele și personalul necesar unei percepții se numesc de perceptor pe a lui răspundere și se confirmă de administrația financiară, perceptorul fiind responsabil de daunele ce agenții percepției ar aduce fiscului cu ocazia serviciului lor. Instanța de fond săvârșește, dar, un exces de putere și violează acest text de lege, când apără de această răspundere pe un perceptor sub cuvânt că agentul care a delapidat o sumă de bani a fost numit de predecesorul său, de oarece perceptorul era în drept să ceară înlocuirea aceluia agent, dacă nu avea încredere în el. (*Cas. s. III, decizia No. 43 din 25 Ianuarie 1913, prin care s'a casat sentința Trib. Ialomița No. 299/912.*)

*Recurentul Ministerul de fin. prin d-l avocat Al. Zeuceanu.
Intimatul Gr. Discălescu s. a., prin d-l avocat Moșoiu.*

Taxe de înregistrare. — Inzestrare. — Exigibilitatea taxei la moartea inzestrătorului. — Caracterul acestei taxe. — Art. 49 l. timbrului.

3. Taxa de înregistrare pentru înzestrări în linie descendentă se plătește în momentul morții inzestrătorului fie că inzestratul acceptă moștenirea, fie că renunță la ea. Această taxă nefiind datorită pentru succesiune, urmează că datoriile inzestrătorului nu pot fi scăzute cu ocazia achitărei acestei taxe, căci ele privesc succesiunea lui. (*Cas. III, decizia No. 46 din 25 Ianuarie 1913 prin care s'a casat sentința Trib. R. Sîrat No. 178/912.*)

Ecouri dela examenele de drept

VII

— Ce este *quasi possessio*?

— Manifestarea prin propriile noastre puteri, când avem un drept asupra unei servituți!